

2020/2077(INI)

12.10.2020

OSNUTEK POROČILA

o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo
(2020/2077(INI))

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane

Poročevalec: Jan Huitema

Pripravljavki mnenja (*):

Patrizia Toia, Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

Anna Cavazzini, Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

(*) Postopek s pridruženimi odbori – člen 57 Poslovnika

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	9

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo (2020/2077(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. marca 2020 o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo – Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo (COM(2020)0098),
- ob upoštevanju prvega akcijskega načrta za krožno gospodarstvo, ki se je začel izvajati leta 2015 (sporočilo Komisije z dne 2. decembra 2015 z naslovom Zaprtje zanke – akcijski načrt EU za krožno gospodarstvo) (COM(2015)0614) in ukrepov, sprejetih v okviru tega načrta,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. julija 2020 o trajnostni strategiji za kemikalije¹;
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2018 o evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2018 o izvajanju svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih⁴,
- ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 31. maja 2018 o izvajanju direktive o okoljsko primerni zasnovi⁵,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/904 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje⁶,
- ob upoštevanju pregleda zakonodaje EU o odpadkih, sprejete leta 2018: Direktiva (EU) 2018/851 z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih⁷; Direktiva (EU) 2018/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži⁸, Direktiva (EU) 2018/850 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih⁹, in Direktiva (EU) 2018/849 o

---

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0201.

² Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0005.

³ UL C 433, 23.12.2019, str. 136.

⁴ UL C 433, 23.12.2019, str. 146.

⁵ UL C 76, 9.3.2020, str. 192.

⁶ UL L 155, 12.6.2019, str. 1.

⁷ UL L 150, 14.6.2018, str. 109.

⁸ UL L 150, 14.6.2018, str. 141.

⁹ UL L 150, 14.6.2018, str. 100.

spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi¹⁰,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. januarja 2017 z naslovom Vloga pridobivanja energije iz odpadkov v krožnem gospodarstvu (COM(2017)0034),
  - ob upoštevanju napovedi o svetovnih virih za leto 2019, ki jih je pripravil Mednarodni forum za vire¹¹,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju mnenj Odbora za industrijo, raziskave in energetiko, Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, Odbor za mednarodno trgovino, Odbor za promet in turizem in Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A9-0000/2020),
- A. ker je raven potrošnje tolikšna, da bomo za preživetje potrebovali tri Zemlje, če ne bomo zmanjšali porabe virov, zmanjšanje celotne rabe naravnih virov in odpadkov pa je glavni cilj krožnega gospodarstva;
- B. ker je do 80 % okoljskega vpliva proizvodov določenih v fazi zasnove;
- C. ker lahko po ugotovitvah iz nedavne študije podjetja Cambridge Econometrics krožno gospodarstvo do leta 2030 poveča BDP EU za dodatnih 0,5 % in ustvari približno 700 000 novih delovnih mest;
1. pozdravlja novi akcijski načrt Komisije za krožno gospodarstvo; poudarja, da je krožno gospodarstvo ključnega pomena za zmanjšanje celotnega okoljskega odtisa evropske potrošnje in proizvodnje ter za doseganje podnebnih ciljev Pariškega sporazuma;
  2. poudarja, da lahko krožno gospodarstvo ponudi rešitve za nove izzive, s katerimi se soočamo in ki so se v krizi zaradi covid-19 poosttrili, in sicer z zmanjšanjem ranljivosti vrednostnih verig v EU in po svetu;
  3. meni, da lahko krožno gospodarstvo EU in evropskim podjetjem omogoči, da bodo ohranila svojo konkurenčnost na svetovnem trgu; zato poziva Komisijo in države članice, naj svoje naložbe, usmerijo v krepitev pobud za krožno gospodarstvo; meni, da bi bilo treba v okviru načrta EU za oživitve gospodarstva (Next Generation EU) uvesti pobude in vzpostaviti infrastrukturo za krožno gospodarstvo;
  4. poziva Komisijo, naj predlaga cilj EU za zmanjšanje uporabe primarnih surovin;
  5. želi opozoriti, da je mogoče združiti rešitve na področju krožnega gospodarstva in digitalizacije; poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo ukrepe za podpiranje novih trajnostnih poslovnih modelov, ki bodo temeljili na pristopu „proizvodov kot

---

¹⁰ UL L 150, 14.6.2018, str. 93.

¹¹ <https://www.resourcepanel.org/reports/global-resources-outlook>

storitev“;

6. poudarja, da je treba ustvariti gospodarske spodbude za inovacije v krožnem gospodarstvu, in poziva, naj se to podpre v novi industrijski strategiji za Evropo ter v strategiji za mala in srednja podjetja; poudarja posebno vlogo malih in srednjih podjetij ter zagonskih podjetij pri prehodu na krožno gospodarstvo;

Okvir politike za trajnostne izdelke

7. poudarja, da bi morali trajnostni proizvodi postati pravilo na trgu EU in da bi moral novi okvir politike za trajnostne proizvode temeljiti na zmanjševanju rabe virov, ohranjanju vrednosti v gospodarstvu, preprečevanju nastajanja odpadkov, „zasnovi izdelkov brez odpadkov“ in koristih za potrošnike;
8. odločno podpira, da se področje uporabe direktive o okoljsko primerni zasnovi razširi na izdelke, ki niso povezani z energijo, in da se vključijo standardi za trajnost, ponovno uporabnost, popravljivost, nadgradljivost, možnost recikliranja ter učinkovito rabo virov in energije, ter poziva Komisijo, naj v letu 2021 v zvezi s tem predstavi predlog;
9. spodbuja Komisijo, naj predlaga cilje glede učinkovite rabe virov in okoljskega odtisa za posamezne kategorije izdelkov ter za posamezne izdelke uvede cilje glede vsebnosti recikliranih materialov, ter zagotovi učinkovitost in varnost zadevnih proizvodov;
10. podpira načrt za uvedbo „potnih listov“ za digitalne izdelke, s čimer bi podjetjem in potrošnikom omogočili, da spremljajo okoljske vplive izdelkov skozi celotno vrednostno verigo;
11. poudarja, da je treba doseči cikle nestrupenih materialov in ponavlja stališča iz svoje resolucije o trajnostni strategiji za kemikalije;
12. poudarja, da imajo potrošniki pravico do bolj natančnih in točnih informacij o vplivih izdelkov in storitev na okolje, ter poziva Komisijo, naj pripravi predloge za utemeljitev zelenih trditev s trdnimi in usklajenimi metodami izračunavanja;
13. podpira načrtovane pobude za izboljšanje trajnosti in popravljivosti izdelkov v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki, pri čemer je treba okrepiti pravice potrošnikov; zato pozdravlja načrtovano pobudo za „pravico do popravila“;
14. poudarja, da je treba okrepiti notranji trg za trajnostne izdelke, in meni, da bi moral pri tem javni sektor prevzeti vodilno vlogo; podpira določitev minimalnih obveznih meril in ciljev za zelena javna naročila;
15. poudarja, da je treba spodbujati visokokakovostno recikliranje ter ohranjati čiste in trajnostne zaprte snovne zanke;
16. odločno poziva Komisijo in države članice, naj podprejo razvoj novih inovativnih tehnologij, zlasti okrepljenega recikliranja, in digitalnih tehnologij, kot je blokovna veriga, ki lahko s sledenjem virov ter njihovim spremljanjem in popisom podprejo razvoj krožnega gospodarstva;

17. ugotavlja, da je treba pri določanju standardov za izdelke upoštevati njihov življenjski cikel in vpliv polizdelkov, rezervnih delov in stranskih proizvodov skozi celotno vrednostno verigo; meni, da je treba standarde določiti z odprtim, preglednim in znanstveno utemeljenim postopkom, v katerega bodo vključeni vsi ustrezni deležniki;
18. poudarja, da je treba zagotoviti skladnost politik, in poziva Komisijo, naj kritično pregleda obstoječe politike, da bi zagotovila enake konkurenčne pogoje za postopke krožnih izdelkov in poslovne modele;

Ključne vrednostne verige izdelkov: elektronika ter informacijske in komunikacijske tehnologije

19. podpira pobudo za krožno elektroniko, ki bo obravnavala pomanjkljivosti pri trajnosti, krožni zasnovi, preprečevanju nastajanja odpadkov ter zbiranju in recikliranju odpadkov; poziva k uskladitvi infrastrukture za recikliranje odpadne električne in elektronske opreme v EU;

Ključne vrednostne verige izdelkov: baterije in vozila

20. poudarja, da je v okviru prehoda na čisto mobilnost in politike na področju kritičnih surovin potreben strateški pristop k oblikovanju zakonodajnega okvira za baterije in vozila ;
21. poziva k novemu regulativnemu okviru za baterije, ki bo vključeval okoljsko primerno zasnovo, boljše zbiranje, ponovno uporabo in recikliranje, predelavo dragocenih materialov, obveščanje potrošnikov, vplive na okolje v življenjskem krogu in trajnostno pridobivanje;

Ključne vrednostne verige izdelkov: embalaža

22. ponovno poudarja, da je cilj do leta 2030 vso embalažo ponovno uporabiti ali reciklirati na ekonomsko izvedljiv način, in poziva Komisijo, naj nemudoma predstavi zakonodajni predlog, vključno z ukrepi za zmanjšanje pretirane uporabe embalaže in spodbujanje ponovne uporabe;
23. poudarja, da ima embalaža bistveno vlogo pri zagotavljanju varnosti izdelkov, zlasti hrane, in higiene; vendar poziva industrijo, naj se zaveže k zmanjšanju količine embalaže, ki jo proizvajajo, ter razvije učinkovitejše in bolj krožne rešitve za embalažo, ter spodbuja pobude, kot je zaveznitvo za krožno plastiko;

Ključne vrednostne verige izdelkov: plastika

24. poziva Komisijo, naj na celovit način obravnava mikroplastiko, med drugim s sprejetjem obsežne postopne opustitve namenoma dodane mikroplastike in z novimi ukrepi, vključno z regulativni ukrepi, proti nenamernemu izpustu plastike, na primer od tekstila, pnevmatik in plastičnih palet; poudarja, da je treba odpraviti vrzeli v znanstvenih spoznanjih o mikroplastiki;

Ključne vrednostne verige izdelkov: tekstil

25. poudarja, da je nova celovita strategija EU za tekstil pomembna za spodbujanje trajnosti v tekstilnem sektorju EU in obravnavanje vseh vplivov na okolje skozi celotno vrednostno verigo;
26. pozdravlja uvedbo novega okvira politike za tekstilne izdelke ter med drugim poziva k ukrepom proti izgubi mikrovlaknen;

Ključne vrednostne verige izdelkov: gradbeništvo in stavbe

27. poziva Komisijo, naj načela krožnega gospodarstva v celoti vključi v prihodnji val prenove;

Ključne vrednostne verige izdelkov: hrana, voda in hranilne snovi

28. poziva Komisijo, naj pripravi predloge za uresničitev cilja, v skladu s katerim naj bi do leta 2030 ustvarili pol manj živilskih odpadkov;
29. poudarja, da imajo izdelki na biološki osnovi, pa tudi boljša predelava bioloških odpadkov, pomembno vlogo pri prehodu na krožno in ogljično nevtralno gospodarstvo;
30. poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za zaprtje zanke s hranili v kmetijstvu in omogoči večjo uporabo recikliranega živalskega gnoja in drugih organskih hranil namesto kemičnih gnojil, pri tem pa upošteva varstvo okolja in ekosistemov;

Manj odpadkov, več vrednosti

31. poudarja, da je potreben večji poudarek na preprečevanju nastajanja odpadkov v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki v EU, in poziva Komisijo, naj predlaga posebne zavezujoče cilje za zmanjšanje količine odpadkov ter cilje za omejitev nastajanja ostankov odpadkov;
32. meni, da so nekonkurenčne cene in pomanjkanje sekundarnih surovin dejavniki, ki najbolj ovirajo vzpostavitev krožnega gospodarstva; poziva Komisijo, naj oceni ukrepe za večjo konkurenčnost sekundarnih surovin, kot so gospodarske spodbude, vključno z nagradami za prihranke CO₂, davčni ukrepi, javna naročila in večja uporaba razširjene odgovornosti proizvajalca;
33. odločno podpira prizadevanja za vzpostavitev dobro delujočega trga EU za sekundarne surovine in poudarja, da bodo za to potrebni skupni standardi; poziva Komisijo, naj predlaga merila za določitev prenehanja statusa odpadkov na področju ključnih tokov odpadkov;
34. poudarja, da si je EU zastavila cilje v zvezi z odpadki in da morajo države članice v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki najprej odpraviti odlaganje odpadkov na odlagališčih;

Zagotavljanje, da bo krožnost del vsakdana v življenju ljudi, v regijah in mestih

35. priznava, da imajo pri ravnanju z odpadki pomembno vlogo regionalne oblasti in lokalne skupnosti; poziva Komisijo, naj podpre vzpostavitev vozlišč za krožno gospodarstvo v vseh evropskih regijah in lokalnih skupnostih;

V ospredju prizadevanj na svetovni ravni

36. podpira napoved Komisije, da pregleda uredbo o pošiljkah odpadkov, da bi prenehali izvažati težave EU z odpadki v tretje države; poziva Komisijo, naj se osredotoči tudi na finančne spodbude za omejitev izvoza odpadkov;
37. poziva evropske proizvajalce, naj prevzamejo odgovornost, ko prodajajo izdelke v tretjih državah, in predlaga, da se industrijski deležniki z vzpostavitvijo sistemov ločenega zbiranja zavežejo k programom nadomestil za odpadke;
  - o
  - o o
38. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Do leta 2050 bo raven potrošnje tolikšna, da bomo za preživetje potrebovali tri Zemlje. Ker so naši naravni viri omejeni in se podnebje spreminja, se moramo kot družba oddaljiti od sedanjega načina življenja, pri katerem črpamo in porabljamo vire, ki na koncu postanejo odpadki, in si prizadevati za krožno gospodarstvo. Evropa je v fazi okrevanja po zdravstveni in gospodarski krizi, kot je doslej še ni bilo, pri čemer se je izkazalo, kako so naši viri in vrednostne verige nestabilni. Sedanje razmere bi morali izkoristiti in odpraviti ovire za uveljavitev rešitev, ki jih ponuja krožno gospodarstvo.

Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo (CEAP 2.0) je del ukrepov za doseganje podnebnih ciljev iz zelenega dogovora in Pariškega sporazuma. V prvem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo iz leta 2015 je bil poudarek na možnosti recikliranja izdelkov, pri tem drugem pa je na potrebnih preventivnih ukrepih, zlasti na področju preprečevanja nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi. Cilj, ki si ga je zadala nizozemska vlada, in sicer pol manjša raba virov do leta 2030, kar bi moralo biti EU za zgled¹².

S krožnim gospodarstvom bi se v EU ne le bistveno zmanjšale emisije CO₂, temveč bi se povečala gospodarska rast in nastala bi nova delovna mesta, ki jih Evropa potrebuje za okrevanje. Ocenjeni podatki kažejo, da bi lahko na podlagi načrta CEAP 2.0 do leta 2030 v EU ustvarili 700.000 delovnih mest ter povečali rast BDP v EU za 0,5 %¹³. S krožnim gospodarstvom bi lahko nadalje razvili digitalizacijo naše družbe in v celoti uveljavili zakupno gospodarstvo, pri tem pa bi bil lahko model izdelka kot storitve (PaaS) eden od ključnih poslovnih modelov akcijskega načrta.

Trenutno proizvodnja materialov, ki so v vsakdanji rabi, povzroča 45 % emisij CO₂. Da bi naše gospodarstvo korenito preoblikovali v krožno gospodarstvo, potrebujemo celosten pristop, ki temelji na ustreznih ocenah, če želimo zagotoviti na znanosti temelječe oblikovanje politik. Načela krožnosti in trajnosti je treba zagotoviti na vseh stopnjah vrednostne verige, da bi bil akcijski načrt CEAP 2.0 uspešen. Pri tem so ključnega pomena inovacije, saj krožni model temelji na novih, pogosto digitalnih, tehnologijah.

Okvir politike za trajnostne izdelke

V okviru načrta CEAP 2.0 bi si morali prizadevati za obrnitev krivulje tekmovanja za zniževanje standardov (*down-cycling*) na tekmovanje za zviševanje standardov (*upcycling*). Zagotoviti je treba nove tehnologije za naložbe, da bi bila kakovost recikliranega izdelka enake kakovosti kot izdelek, narejen iz neobdelanega materiala.

V poročilu v celoti podpiramo cilj Komisije, da je poudarek na okoljskem odtisu izdelkov, saj se 80 % vpliva izdelkov na okolje določi v fazi zasnove. Zato se v tem poročilu ne osredotočamo le na cilje glede učinkovite rabe virov za posamezno kategorijo izdelkov, temveč tudi na uvedbo specifičnih ciljev za reciklirane materiale ter njihovo učinkovitosti in

---

¹² Nederland Circulair in 2050, <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/circulaire-economie/nederland-circulair-in-2050>, str. 7.

¹³ Služba Evropskega parlamenta za raziskave, „Circular Economy“, <https://www.europarl.europa.eu/thinktank/infographics/circulareconomy/public/index.html>.

varnost na podlagi zanesljivih metod izračuna.

V digitalizirani družbi potrošniki in proizvajalci zahtevajo najnovejše in točne informacije o trajnosti njihovih proizvodov in virov. V poročilu podpiramo pobude Komisije za oblikovanje digitalnih „potnih listov“ za izdelke. Pri presoji vplivov na okolje bi bilo treba upoštevati tudi rezervne dele, polizdelke, možnost recikliranja in vpliv na življenjski krog izdelka.

Krepitev vloge potrošnikov in javnih kupcev

Kupna moč javnih organov trenutno znaša le 14 % BDP EU. Komisija bi morala biti zgled in določiti obvezna merila in cilje za zelena javna naročila. Pri tem bi lahko Komisija in države članice igrale vlogo „prve uporabnice“. Zelo pomembna je tudi krepitev pravic potrošnikov s pobudo „pravica do popravila“.

Krožnost v proizvodnem procesu

Krožni proizvodni proces bi moral biti bistvo industrijske strategije EU in ključni dejavnik pri prehodu na konkurenčno, podnebno nevtralno industrijsko bazo. Trajnostno pridobljene surovine imajo ogromen potencial in omogočajo nadaljnji razvoj akcijskega načrta za biogospodarstvo.

Krožnost proizvodnih procesov bo močno odvisna od razvoja novih tehnologij. Komisija in države članice morajo vlagati v razvoj inovacij, predvsem v okrepljeno recikliranje in digitalne tehnologije, da bi tako podprle krožno gospodarstvo in omogočile spremljanje virov.

Končni izdelek ne bi smel biti edina osrednja točka naložb, temveč bi bilo treba naložbe usmerjati tudi v polizdelke, saj so za krožnost zelo pomembni.

Ključne vrednostne verige izdelkov

V tem poročilu podpiramo predlog Komisije v zvezi z izbiro sedmih sektorjev kot ključnih vrednostnih verig v načrtu CEAP 2.0, ki so elektronika ter informacijske in komunikacijske tehnologije, baterije in vozila, embalaža, plastika, tekstil, gradbeništvo in stavbe ter hrana, voda in hranilne snovi. Ti sektorji imajo ogromen potencial in bodo izjemno vplivali na vzpostavitev celovitega krožnega gospodarstva.

Pri prehodu na krožno gospodarstvo bodo imeli bistveno vlogo tudi mala in srednja podjetja ter akterji v industriji, čeprav se mnogi soočajo z administrativnimi ali zakonodajnimi ovirami. Ti sektorji so poleg tega utrpeli veliko škode zaradi trenutne pandemije. Načrt CEAP 2.0 bo omogočil učinkovito okrevanje in ponovno obdobje gospodarske blaginje.

Elektronika ter informacijske in komunikacijske tehnologije

V načrtu CEAP 2.0 je predlagana uvedba pobude za krožno elektroniko, ki bo spodbujala daljšo življenjsko dobo izdelka s ponovno uporabnostjo, popravljivostjo in nadgradljivostjo. Pravilno izvajanje infrastrukture za recikliranje bo imelo ključno vlogo pri razvoju krožne industrije na področju informacijske in komunikacijske tehnologije.

Baterije in vozila

Z zanimanjem pričakujemo predloge Komisije o direktivi o baterijah in direktivi o

infrastrukturi za alternativna goriva, zlasti v zvezi z okoljsko primerno zasnovano, boljšim zbiranjem, ponovno uporabo in recikliranjem, predelavo dragocenih materialov, obveščanjem potrošnikov, vplivi na okolje skozi ves življenjski cikel in trajnostnim pridobivanjem. Potrebujemo čisto mobilnost in ukrepe na področju kritičnih surovin.

Tekstil

Nova celovita strategija EU za tekstil bo ključnega pomena za reševanje problematike okoljskih in socialnih vplivov sektorja. Komisija bi morala pripraviti ciljno usmerjene ukrepe v okviru politike za trajnostne izdelke v zvezi s tekstilom, da bi obravnavala problem prisotnosti mikroplastike v tekstilu, saj predstavlja od 1–35 % morskih odpadkov, ter usklajene merilne in preventivne sisteme za nadzor namernega ali nenamernega sproščanja izgube mikrovlaknen.

Plastika

Plastika je skupaj s tekstilom, pnevmatikami in peleti največji vir primarne mikroplastike v okolju, še večji vir onesnaževanja pa je posledica degradacije makroplastike, ki se sprošča v morskem okolju.

Embalaza

Embalaza je bistvena pri zagotavljanju varnosti in higienske skladnosti izdelkov, zlasti v sektorju hrane in pijače, ob upoštevanju hierarhije ravnanja z odpadki pa je potreben prehod na ponovno uporabo embalaže. Embalaza mora biti minimalna ter zagotavljati mora kakovost in varnost proizvoda. V tem poročilu pozivamo industrijo, naj se zaveže k 50-odstotnemu zmanjšanju celotne embalaže, pri čemer je treba upoštevati možnost, da se plastika do leta 2030 nadomesti s trajnostnim in obnovljivim materialom ali materialom, ki ga je mogoče reciklirati.

Gradbeništvo in stavbe

Gradbeni sektor se sooča z dvema izzivoma, ki se pojavljata hkrati: hitra urbanizacija in rast prebivalstva bosta privedli do vse večjega števila stavb, sedanje stavbe pa je treba nujno prenoviti ter izboljšati njihovo energetske učinkovitost in uporabo¹⁴. Komisija mora v valu prenove prednostno obravnavati svoje zakonodajne predloge in upa, da bo ponovno preučila največje tokove odpadkov, pri tem pa upoštevala cenovno dostopnost in izvedljivost predloga.

Hrana, voda in hranilne snovi

V tem poročilu podpiramo zakonodajne pobude za spodbujanje ponovne uporabe odpadne vode v kmetijskih procesih. Ponovna uporaba očiščene komunalne odpadne vode je ena od rešitev problema glede pomanjkanja vode, in sicer z uporabo predelane vode za namakanje v kmetijstvu. Komisija bi morala preučiti tudi možnost zaprtja zanke hranil v kmetijstvu, pri čemer je zelo pomemben cilj, v skladu s katerim naj bi se do leta 2030 živilski odpadki zmanjšali za pol.

---

¹⁴ „The Built Environment, Ellen MacArthur Foundation“, <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/assets/downloads/The-Built-Environment.pdf>, 2020, str. 2–3.

Manj odpadkov, več vrednosti

Do leta 2035 naj bi Evropa dosegla ambiciozen cilj glede 65-odstotnega recikliranja komunalnih odpadkov in največ 10 % odlaganja odpadkov na odlagališčih. EU bi morala določiti cilje za preprečevanje nastajanja odpadkov in se oddaljiti od odlaganja odpadkov na odlagališčih, če so na voljo trajnostne alternativne tehnologije za ravnanje z odpadki.

Zagotavljanje, da bo krožnost del vsakdana za ljudi, regije in mesta

Krožno gospodarstvo ne bo uspešno, če se bo uporabljal pristop od zgoraj navzdol, temveč potrebuje vključenost lokalnih skupnosti, regionalnih oblasti, ki so prve izvajale načrt CEAP 2.0. Komisija bi morala spodbujati izmenjavo zgledov dobre prakse na področju zbiranja odpadkov in nove infrastrukture za sortiranje.

V ospredju prizadevanj na svetovni ravni

V tem času imajo ključno vlogo pri uvedbi načrta CEAP 2.0 tudi drugi zakonodajni predlogi. Izvajati je treba nedavne spremembe Baselske konvencije za trgovino s plastičnimi odpadki. V poročilu podpiramo prizadevanja Komisije za pregled uredbe o pošiljkah odpadkov, v kateri se upošteva omejitev pošiljk odpadkov. Komisija bi morala razmisliti o finančnih spodbudah za prenehanje izvoza. V tem poročilu predlagamo tudi novo zamisel, da bi se industrija zavezala k programom nadomestil za odpadke, da bi tako zagotovili pretok sekundarnih materialov.